

значение в стопанското развитие на страната и същевременно заплахата за частната собственост, която е крайъгълен камък не само на пазарната икономика, но и на демокрацията. Същевременно комунистите също се борят за политическо влияние сред преобладаващото море от дребни собственици от града и селото и ориентират своите лозунги и действия именно към техните дребнособственически нагласи. Неслучайно в Декларацията на ОФ правителството от 17 септември 1944 г. се обявява война на едрия капитал, „паразитната индустрия“, „вредното търговско посредничество“, в защита на съществуващите занаяти и поминък на хората. Със Закона за трудовопоземлената собственост (ЗТПС) от 1946 г. се провежда оземляване на селяните, предимно дребни собственици. Предприети са стъпки срещу едрия капитал със Закона за конфискуване на имуществата на незаконно забогателите, Закона за Народния съд, Закона за еднократния данък върху имуществата. В Декларацията по стопанската политика на БРП(к) от септември 1945 г. се прокламира сътрудничество между властта и „честните“ и „патриотични индустриалци и търговци“. Същевременно, ползвайки политическата и икономическата подкрепа на Москва, комунистите могат да си позволят и да развиват идеи за коренна промяна на икономиката, която те рекламират като изход от изостаналото стопанско и социално битие на България. А тази промяна може да се осъществи според тях с разширяване на държавната собственост и изграждане на индустриалния комплекс¹.

Въпросът за частната собственост е основен в обществените дебати след 1944 г. — от него зависи дали социално-икономическото развитие на страната ще бъде пазарно или държавнорегулирано.

Тези стопански алтернативи съответстват на политическите демокрация или диктатура, управление на опозицията или на комунистите.

Ето защо опозицията се явява горещ привърженик на частния сектор в икономиката и непрекъснато изтъква неговото значение. И двете водещи опозиционни партии остро се про-